

RP 119/2025 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner ändras.

I propositionen föreslås det att arbetslöshetsförsäkringspremierna för 2026 fastställs.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie ska enligt förslaget vara 0,89 procent av lönen och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie 0,31 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 509 500 euro och 1,23 procent för den överskjutande delen av lönen. Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag föreslås uppgå till 0,39 procent av lönen och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag till 0,31 procent av lönen.

Arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk föreslås uppgå till 0,31 procent av de sammanlagda löner som betalas av affärsverket för affärsverksamhet för en lönesumma upp till 2 509 500 euro och 0,72 procent för den överskjutande delen av lönen. Arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet föreslås uppgå till 0,31 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 509 500 euro och 0,79 procent för den överskjutande delen av lönen.

Gränsbeloppen för lönesummorna i fråga om självriskpremien föreslås bli ändrade så att full självriskpremie tas ut av företag vars lönesumma är minst 40 152 000 euro. Självriskpremien ska inte tas ut av företag vars lönesumma är högst 2 509 500 euro.

Det föreslås att de gränsbelopp för lönesummorna som gäller skyldigheten att betala omställningsskyddspremie ska justeras så att de motsvarar lönekoeficienten för 2025. Den fulla omställningsskyddspremien för 2026 förblir oförändrad.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2026 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2026.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING.....	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
2 Förslagen och deras konsekvenser	7
2.1 De viktigaste förslagen	7
2.2 De huvudsakliga konsekvenserna.....	7
3 Beredning	9
4 Specialmotivering.....	9
4.1 Lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner	9
5 Ikraftträdande	10
6 Förhållande till andra propositioner	11
LAGFÖRSLAG.....	12
Lag om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner	12
BILAGA.....	14
PARALLELLTEXT	14
Lag ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner	14

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa

Enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998), nedan finansieringslagen, svarar staten och kommunerna genom en statsandel och en finansieringsandel för hemkommunen, arbetsgivarna och löntagarna med obligatoriska arbetslöshetsförsäkringspremier samt arbetslöshetskassorna med medlemsavgifter för finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa. Löntagarnas och arbetsgivarnas arbetslöshetsförsäkringspremier redovisas till Sysselsättningsfonden, som svarar för de andelar och förmåner som finansieras med arbetslöshetsförsäkringspremierna. I fråga om de inkomstrelaterade dagpenningar som betalas av arbetslöshetskassorna finansierar staten den andel som motsvarar grunddagpenningen. Staten deltar inte i finansieringen av förmåner som betalas under permitteringstid, vid väderhinder eller för tilläggsdagar. Arbetslöshetskassans andel av varje inkomstrelaterad dagpenning är 5,5 procent. Sysselsättningsfonden svarar för finansieringen av det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa till den del staten, kommunerna och de enskilda arbetslöshetskassorna inte svarar för detta. Den förhöjda förtjänstdelen finansieras i sin helhet av Sysselsättningsfonden. Sysselsättningsfonden betalar till arbetslöshetskassorna en andel av förvaltningskostnaderna enligt 26 § i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984).

Lagarna 1276/2000 och 1305/2002 om vuxenutbildningsstöd och altemneringsledighet har upphävts genom lagarna 274/2024 och 275/2024, som trädde i kraft den 1 juni 2024 och den 1 augusti 2024. Med stöd av övergångsbestämmelserna kan premieintäkter fortfarande användas för finansiering av en sådan ny förmånsperiod där rätten till förmånen har inträtt innan ändringarna i finansieringslagen träder i kraft. Besvär som gäller vuxenutbildningsstöd och altemneringsersättning kan vara anhängiga, så det är möjligt att förmåner betalas ut ännu 2026.

Sysselsättningsfonden svarar även för betalningen till Pensionsskyddscentralen av den försäkringsavgift som avses i 182 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) och till statens pensionsfond av den avgift som avses i 5 § 2 mom. i lagen om statens pensionsfond (1297/2006) under perioder av arbetslöshet och utbildning samt för betalningen av beloppet enligt 31 § i lönegarantilagen (866/1998) och 29 § i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000). Enligt 23 § i finansieringslagen redovisar Sysselsättningsfonden av löntagares influtna arbetslöshetsförsäkringspremie till Folkpensionsanstalten för finansiering av grunddagpenningen ett belopp, som i genomsnitt motsvarar beloppet av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för arbetstagare som inte hör till arbetslöshetskassorna. Det belopp som Sysselsättningsfonden redovisar till Folkpensionsanstalten uppgår dock högst till utgiften för grunddagpenningen.

Arbetslöshetsförsäkringspremier

Sysselsättningsfondens utgifter finansieras med arbetslöshetsförsäkringspremier och med intäkterna från placeringar som görs med premierna samt vid behov med lån. Enligt 2 § i finansieringslagen ska arbetsgivaren betala arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie och ta ut och betala löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för arbetstagare.

Arbetslöshetsförsäkringspremierna ska bestämmas så att fonden kan klara av finansieringen av de arbetslöshetsförmåner och övriga lagstadgade utgifter som den ansvarar för.

Enligt 12 § 1 mom. i finansieringslagen är en arbetsgivare och en i 15 § avsedd arbetstagare skyldig att betala arbetslöshetsförsäkringspremie för arbete som arbetstagaren utför i Finland. Också statliga affärsverk har en betalningsskyldighet i tillämplig utsträckning.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för 2025 är enligt 18 § 1 mom. i finansieringslagen 0,59 procent av lönen. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie är enligt lagen graderad enligt den lönesumma som arbetsgivaren betalar så att premien år 2025 är 0,20 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 455 500 euro och 0,80 procent för den överskjutande delen av lönen.

Arbetsgivarnas och löntagarnas andel av finansieringen av förmånerna har i 18 § 5 mom. i finansieringslagen fastställts så att ändringar i arbetslöshetsförsäkringspremierna fördelar sig jämnt mellan arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie, med undantag för den ändring av utgifterna för omställningsskydd som finansieras med omställningsskyddspremiens allmänna del. Arbetsgivarnas och löntagarnas andel av finansieringen av förmånerna har dessutom definierats så att löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie och arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie är lika stora innan den gemensamma delen av omställningsskyddspremien läggs till arbetsgivares genomsnittliga premie.

Enligt 18 § 5 mom. i finansieringslagen ska arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie graderas så att premien för den del av lönebeloppet som inte överstiger 2 455 500 euro är en fjärdedel av premien för den del av lönebeloppet som överstiger 2 455 500 euro uttryckt i fulla hundradelar av en procentenhet.

För 2025 är löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,30 procent av lönen och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,20 procent av lönen. Arbetslöshetsförsäkringspremierna för delägare i företag ska bestämmas så att de motsvarar finansieringen av de förmåner som delägarna är berättigade till. När arbetslöshetsförsäkringspremierna för delägare bestäms beaktas därmed inte den finansieringsandel som Sysselsättningsfonden betalar till arbetslöshetskassorna för finansiering av förmåner, och inte heller det belopp som betalas till Statskontoret för finansiering av pensioner. Däremot ingår den så kallade PSC-avgiften, som ska bokföras i arbetspensionssystemet för den privata sektorn, i avgiftsgrunden och utgör största delen av den. Andra poster i avgiftsgrunden är de andelar som hänför sig till lönegarantin, grunddagpenningen och förvaltningskostnaderna.

För 2025 är arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk 0,20 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 455 500 euro och 0,43 procent för den överskjutande delen av lönen.

Genom en lagändring som trädde i kraft vid ingången av 2012 (1332/2011) har universiteten en egen arbetslöshetsförsäkringspremie. Enligt regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 18 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (RP 87/2011 rd), som gällde denna ändring, föreslogs det att universitetens arbetslöshetsförsäkringspremie ska vara lägre än den allmänna arbetslöshetsförsäkringspremien, eftersom anställda som är födda före 1980 enligt 11 § i lagen om införande av universitetslagen (559/2009) omfattas av statens pensionsskydd, och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie i deras fall inte används för finansiering av pension som intjänas under arbetslöshet. För 2025 är arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet 0,20 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 455 500 euro och 0,49 procent för den överskjutande delen av lönen.

Enligt 18 § 6 mom. i finansieringslagen bestäms procentsatserna för arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för ett kalenderår i sänder. Sysselsättningsfonden ska senast i augusti lägga fram sitt förslag till premier för året därpå för social- och hälsovårdsministeriet.

Självriskpremie

En arbetsgivare vars lönesumma som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningsåret samt statens bokföringsenhet eller affärsverk vars motsvarande lönesumma är minst 2 455 500 euro är skyldiga att betala självriskpremie för utkomstskyddet för arbetslösa.

Betalningsskyldighet uppkommer om den arbetslöshet som beror på att anställningsförhållandet har sagts upp eller arbetstagaren permitterats fortsätter så att personen i fråga blir berättigad till tilläggsdagar enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), eller om den rätt till arbetslöshetsdagpenning som börjat efter uppnådd 62 års ålder och som beror på att anställningsförhållandet sagts upp fortsätter efter det att personen i fråga har fyllt 65 år eller han eller hon har börjat få ålderspension efter att ha fyllt 64 år och arbetslöshetsdagpenningen har fortsatt ända till övergången till ålderspension.

Arbetsgivaren är inte skyldig att betala självriskpremie om anställningsförhållandet har upphört innan personen i fråga har fyllt 56 år, anställningsförhållandet har varat mindre än tre år, anställningsförhållandet har sagts upp på basis av 7 kap. 2 § i arbetsavtalslagen (55/2001) eller hävts på basis av 8 kap. 1 § i den lagen av icke-hälsorelaterade skäl som beror på arbetstagaren, arbetstagaren efter att anställningsförhållandet upphört har uppfyllt arbetsvillkoret enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa på nytt i en anställning hos en annan arbetsgivare än den som ursprungligen sade upp arbetstagaren, arbetstagaren har sagt upp sig på eget initiativ och utan arbetsgivarens medverkan eller arbetstagaren är född 1965 eller senare.

Grunden för självriskpremien utgörs av det belopp motsvarande förmånsutgiften som skulle betalas till den uppsagda eller permitterade arbetstagaren till ett belopp motsvarande den inkomstrelaterade dagpenningen från det att hans eller hennes rätt till tilläggsdagar börjar tills han eller hon fyller 65 år, dock minst ett belopp som motsvarar förmånsutgiften för ett år.

Om rätten till dagpenning har börjat efter det att en person fyllt 62 år, utgörs grunden för självriskpremien av det belopp som motsvarar förmånsutgiften enligt den inkomstrelaterade dagpenningen för den tid arbetslöshetsförmån har betalats till den uppsagda arbetstagaren från anställningsförhållandets slut tills han eller hon fyller 65 år.

Full självriskpremie är 90 procent av den förmånsutgift som självriskpremien grundar sig på. Full självriskpremie tas ut om företagets lönesumma är minst 39 288 000 euro. Om lönesumman är mindre, sjunker självriskpremien lineärt så att ingen självriskpremie tas ut om lönesumman är högst 2 455 500 euro.

Självriskpremie uppbärs när rätten till tilläggsdagar börjar eller när den uppsagda arbetstagaren har fyllt 65 år.

Omställningsskyddspremie

Det omställningsskydd som består av utbildning och omställningspenning finansieras med en omställningsskyddspremie. Premien består av en del som betalas av den uppsägande

arbetsgivaren och en gemensam del som ingår i arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie. Uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie tas ut vid uppsägning. Uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie utgår från den omställningspenning som Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan betalar. Premiens belopp är den omställningspenning som betalas till arbetstagaren multiplicerad med 0–2,2 beroende på arbetsgivarens lönesumma. Bestämmelser om justering av koefficienten finns i lagens 18 § 6 mom. Av arbetsgivare med en lönesumma som understiger 2 455 500 euro per år tas dock ingen premie ut (år 2025). Premien är alltså 0 euro när arbetsgivarens lönesumma är mindre än 2 455 500 euro per år; därefter ökar den lineärt och når fullt belopp när lönesumman är 39 288 000 euro eller mer per år. Gränsbeloppen för lönesummorna motsvarar de gränsbelopp för lönesummorna som ska iakttas i fråga om självriskpremien, och de justeras årligen i enlighet med förändringen av lönekoeficienten.

Sysselsättningsfonden svarar för uppbörden av den del som betalas av den uppsägande arbetsgivaren. För detta ändamål upplyser arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten Sysselsättningsfonden om att omställningspenning betalats. Arbetslöshetskassan och Folkpensionsanstalten ska också upplysa Sysselsättningsfonden i det fallet att en uppsagd person som i övrigt uppfyller villkoren för omställningspenning nekats den förmånen till exempel därför att personen inte har anmält sig som arbetssökande vid Arbetskraftsmyndigheten inom utsatt tid. I det fallet bestämmer Sysselsättningsfonden beloppet av omställningspenningen och tar ut omställningsskyddspremien för uppsägande arbetsgivare enligt det. Arbetsgivarnas gemensamma del bestäms så att den täcker den del av utgiften för omställningsskyddet som inte finansieras med intäkterna från omställningsskyddspremierna för uppsägande arbetsgivare.

Oberoende av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter ska närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter före utgången av april och oktober månad upplysa Sysselsättningsfonden om utlåtandena.

Finansiering av arbetslöshetskassorna

Ansvaret för att ordna offentlig Arbetskraftsservice överfördes fr.o.m. den 1 januari 2025 från statens arbets- och näringsbyråer till kommunerna och de sysselsättningsområden som kommunerna bildar. Samtidigt ändrades finansieringen av arbetslöshetsförmånerna så att den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel för närvarande finansieras genom en statsandel och en finansieringsandel för hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning. Tidigare finansierades den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel enbart genom en statsandel.

Löntagares inkomstrelaterade dagpenning finansieras genom en statsandel och en finansieringsandel för hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning, en andel från Sysselsättningsfonden och en finansieringsandel från arbetslöshetskassan. Kommunernas finansieringsandel som tas ut för finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel faktureras kommunerna av Folkpensionsanstalten, och Folkpensionsanstalten redovisar de medel som flyter in och som ska hänföras till den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel till Sysselsättningsfonden. Arbetslöshetskassornas roll vid uppbörden av kommunernas finansieringsandel är att lämna Folkpensionsanstalten de uppgifter om utgifterna för inkomstrelaterad dagpenning som Folkpensionsanstalten behöver. Arbetslöshetskassorna får av Sysselsättningsfonden de medel som behövs för finansieringen av utgifterna för

inkomstrelaterad dagpenning till den del staten, hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning och de enskilda arbetslöshetskassorna inte ansvarar för detta.

2 Förslagen och deras konsekvenser

2.1 De viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås det att arbetslöshetsförsäkringspremierna för 2026 fastställs. Med arbetslöshetsförsäkringspremierna finansieras utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa, och premierna ska bestämmas så att Sysselsättningsfonden kan klara av överföringarna av de betalningsandelar som den ansvarar för.

Det föreslås att beloppet av arbetslöshetsförsäkringspremierna höjs. Förslaget grundar sig på en prognos för hur ekonomin och sysselsättningen utvecklas.

Arbetslöshetsförsäkringspremien för löntagare föreslås vara 0,89 procent av lönen och arbetslöshetsförsäkringspremien för arbetsgivare 0,31 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 509 500 euro och 1,23 procent för den överskjutande delen av lönen. Arbetsgivares genomsnittliga premie är uppskattningsvis 0,92 procent av lönen, varav 0,02 procentenheter hänför sig till finansieringen av omställningsskyddet. Enligt Sysselsättningsfondens ekonomiska prognos kommer fondens resultat för 2026 med de föreslagna arbetslöshetsförsäkringspremierna att uppvisa ett överskott på cirka 5 miljoner euro. Fondens konjunkturbuffert uppgår då till cirka 533 miljoner euro vid utgången av 2026. Konjunkturbuffertens maximibelopp uppgår till cirka 1 296 miljoner euro.

Motsvarande relativa ändring föreslås även i arbetslöshetsförsäkringspremierna för delägare i företag, för statliga affärsverk och för universitet. Arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet föreslås uppgå till 0,31 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 509 500 euro och 0,79 procent för den överskjutande delen av lönen. Löntagares premie för delägare i företag föreslås uppgå till 0,39 procent av lönen och arbetsgivares premie för delägare i företag till 0,31 procent av lönen. Premien för statliga affärsverk föreslås uppgå till 0,31 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 509 500 euro och 0,72 procent för den överskjutande delen av lönen.

I propositionen föreslås det att de gränsbelopp för lönesummorna som tillämpas i fråga om självriskpremien höjs med 2025 års lönekoeficient, så att de motsvarar gränsbeloppet för lönesummorna i fråga om arbetslöshetsförsäkringspremien. Full självriskpremie tas ut om företagets lönesumma är minst 40 152 000 euro. Om lönesumman är mindre sjunker självriskpremien lineärt så att ingen självriskpremie tas ut om lönesumman är högst 2 509 500 euro.

Det föreslås att 2,2 bibehålls som koeficient för full omställningsskyddspremie för 2026.

Det föreslås att de gränsbelopp för lönesummorna som gäller skyldigheten att betala omställningsskyddspremie ska justeras så att de motsvarar lönekoeficienten för 2025.

2.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Arbetslöshetsförsäkringspremier

Enligt Sysselsättningsfondens bedömning, som har gjorts utifrån finansministeriets ekonomiska prognoser, beräknas Sysselsättningsfondens underskott vara 40 miljoner euro 2026. I år

beräknas resultatet uppvisa ett underskott på cirka 749 miljoner euro. Eftersom konjunkturbufferten beräknas uppgå till 523 miljoner euro vid utgången av 2025, uppskattas bufferten mot bakgrund av finansministeriets prognos uppgå till 483 miljoner euro vid utgången av 2026.

Tabellen nedan visar beräknade värden för Sysselsättningsfondens resultat och konjunkturbuffertens storlek 2026. Beräkningarna baserar sig på finansministeriets och Sysselsättningsfondens ekonomiska prognoser. I tabellen finns också ett riskscenario enligt en arbetslöshetsgrad på 9,8 procent för år 2025 och på 10,5 procent för år 2026.

Tabell 1. Beräkning av Sysselsättningsfondens resultat och konjunkturbuffertens storlek för 2026 utifrån olika ekonomiska prognoser.

	Beräkning av periodens resultat (mn euro)	Beräknad konjunkturbuffert (mn euro)	Beräknad arbetslöshetsgrad
Finansministeriets ekonomiska prognos	-40	483	8,8 %
Sysselsättningsfondens ekonomiska prognos	5	533	8,9 %
Riskscenario	-701	-472	10,5 %

Sysselsättningsfonden uppskattar att inflödet av arbetsgivarpremier kommer att uppgå till 924 miljoner euro (586 miljoner euro 2025) och inflödet av löntagarpremier till cirka 963 miljoner euro (616 miljoner euro 2025).

Arbetslöshetsförsäkringspremien är en utgift som kan dras av i såväl arbetsgivarens som löntagarens beskattning. De ändringar som föreslås i denna proposition uppskattas minska förvärvsinkomstskatterna med sammanlagt cirka 129 miljoner euro, varav statens andel är 97 miljoner euro, kommunernas andel 25 miljoner euro, församlingarnas andel 3 miljoner euro och Folkpensionsanstaltens andel 4 miljoner euro. Dessutom uppskattas de föreslagna ändringarna minska samfundsskatteinkomsterna med sammanlagt 53 miljoner euro, varav statens andel är 41 miljoner euro och kommunernas andel 12 miljoner euro.

Av intäkten från löntagarpremierna redovisas till Folkpensionsanstalten för finansiering av grunddagpenningen en del som motsvarar beloppet av arbetslöshetsförsäkringspremierna för arbetstagare som inte hör till arbetslöshetskassorna. Genom den föreslagna premien redovisas under 2026 uppskattningsvis 145 miljoner euro för finansiering av grunddagpenningen. Det redovisade beloppet ökar jämfört med beloppet på uppskattningsvis 94 miljoner euro 2025, eftersom höjningen av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremier leder till att de intäkter som flyter in från löntagares arbetslöshetsförsäkringspremier och som ligger till grund för redovisningen ökar. Ökningen av det redovisade beloppet minskar statens finansieringsandel av kostnaderna för grunddagpenningen.

Tabellen nedan visar förändringarna i arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp 2020–2025. Av tabellen framgår även de kvantitativa förändringarna i Sysselsättningsfondens konjunkturbuffert 2020–2025.

Tabell 2. Förändringar i arbetslöshetsförsäkringspremierna och konjunkturbufferten.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Förslag för 2026
Arbetslöshetsförsäkringspremier (%)							
• löntagare	1,25	1,40	1,50	1,50	0,79	0,59	0,89
• arbetsgivare							
- lägre premie	0,45	0,50	0,50	0,52	0,27	0,20	0,31
- högre premie	1,70	1,90	2,05	2,06	1,07	0,80	1,23
- genomsnittlig premie	1,25	1,42	1,51	1,54	0,82	0,61*	0,92*
• sammanlagt	2,50	2,82	3,01	3,04	1,61	1,20	1,81
Konjunkturbuffert (mn euro)	1 045	633	258	2 021	272	523**	483**

*Den genomsnittliga premien för arbetsgivare är en beräkning baserad på statistik och kan avvika något från premien för löntagare. Utfallet för den genomsnittliga premien kan också avvika något från beräkningen, eftersom lönesummorna för arbetsgivare inom olika premieklasser varierar något på årsnivå.

**Uppskattning enligt finansministeriets ekonomiska prognos.

3 Beredning

Enligt 18 § 6 mom. i finansieringslagen ska Sysselsättningsfonden senast i augusti lägga fram sitt förslag till följande års premier för social- och hälsovårdsministeriet.

De arbetslöshetsförsäkringspremier och den koefficient för omställningsskyddspremien som föreslås i propositionen överensstämmer med Sysselsättningsfondens förslag. Arbetslöshetsförsäkringspremierna för statliga affärsverk och universitet har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet.

I samband med beredningen har man hört finansministeriet, Akava ry, Finlands näringsliv rf, Kommun- och välfärdsområdesarbetsgivarna KT, STTK rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Företagarna i Finland rf, Sysselsättningsfonden, Arbetslöshetskassornas Samorganisation rf och Folkpensionsanstalten.

4 Specialmotivering

4.1 Lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

14 a §. *Uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie.* Det föreslås att de gränsbelopp för lönesummorna som föreskrivs i 2 mom. ändras så att de motsvarar den lönekoeficient som ska tillämpas 2025.

18 §. *Arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp.* I 1 mom. föreslås en bestämmelse om arbetslöshetsförsäkringspremien för 2026 och om de gränsbelopp för lönesummor som ska tillämpas 2026. Genom lag 970/2013 ändrades justeringspraxis i fråga om gränsbeloppen för

lönessummor så att lönessummorna i lagen justeras så att de motsvarar lönekoeficienten för föregående år. När premierna för 2026 fastställs höjs gränssbeloppet för lönessummor med den lönekoeficient som tillämpas 2025.

Det föreslås att beloppet av arbetslöshetsförsäkringspremierna höjs. Det föreslås att löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för 2026 är 0,89 procent av lönen. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie föreslås uppgå till 0,31 procent av en lönessumma upp till 2 509 500 euro och 1,23 procent för den överskjutande delen. Enligt Sysselsättningsfondens ekonomiska prognos kommer resultatet för 2026 med den föreslagna arbetslöshetsförsäkringspremien att uppvisa ett överskott på cirka 5 miljoner euro. Fondens konjunkturbuffert kommer således att uppgå till cirka 533 miljoner euro vid utgången av 2026. Konjunkturbuffertens maximibelopp uppgår till cirka 1 296 miljoner euro.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag. Arbetslöshetsförsäkringspremierna för delägare ska enligt 16 § i lagen bestämmas så att de motsvarar finansieringen av de förmåner som delägarna är berättigade till. När arbetslöshetsförsäkringspremierna för delägare bestäms beaktas därmed inte den finansieringsandel som Sysselsättningsfonden betalar till arbetslöshetskassorna för finansiering av förmåner, och inte heller det belopp som betalas till statskontoret för finansiering av pensioner. För 2026 föreslås det att löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag är 0,39 procent av lönen och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,31 procent av lönen.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk. Enligt 12 § 2 mom. i den gällande lagen har också statliga affärsverk som omfattas av lagen om statliga affärsverk (1062/2010) skyldighet att betala arbetslöshetsförsäkringspremie. När premien bestäms beaktas de finansieringsandelar som Sysselsättningsfonden betalat till arbetslöshetskassorna samt Sysselsättningsfondens förvaltningskostnader. För 2026 föreslås arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk vara 0,31 procent av lönen för en lönessumma upp till 2 509 500 euro och 0,72 procent för den överskjutande delen av lönen.

I 4 mom. föreslås bestämmelser om arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet. Enligt 11 § i lagen om införande av universitetslagen (559/2009) omfattas anställda som är födda före 1980 av statens pensionsskydd. I deras fall används inte arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för att finansiera pension intjänad under arbetslöshet. Av denna anledning föreslås det i enlighet med försäkringsprincipen att universitetens premie ska vara lägre än den allmänna arbetslöshetsförsäkringspremien. Arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet 2026 föreslås uppgå till 0,31 procent av lönen för en lönessumma upp till 2 509 500 euro och 0,79 procent för den överskjutande delen av lönen.

Det föreslås att gränssbeloppen för lönessummorna i 5 mom. ska höjas med den lönekoeficient som tillämpas 2025.

24 §. Betalningsskyldighet. Det föreslås att det gränssbelopp för lönessumman som nämns i det inledande stycket i 1 mom. ändras så att det motsvarar den lönekoeficient som ska tillämpas 2025.

24 a §. Självriskpremiens belopp. Det föreslås att de gränssbelopp för lönessummorna som föreskrivs i 3 mom. ändras så att de motsvarar den lönekoeficient som ska tillämpas 2025.

5 Ikraftträdande

Det föreslås att lagen träder i kraft den 1 januari 2026.

6 Förhållande till andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2026 och avses bli behandlad i samband med den.

Samtidigt med propositionen behandlas i riksdagen regeringens proposition med förslag till lagstiftning om allmänt stöd. I propositionen slås arbetsmarknadsstödet och grunddagpenningen samman till allmänt stöd för arbetslösa från och med maj 2026. I fortsättningen redovisas de inbetalda arbetslöshetsförsäkringspremierna för löntagare som inte hör till en arbetslöshetskassa för finansieringen av det allmänna stödet på motsvarande sätt som de enligt den gällande lagen redovisas för finansieringen av grunddagpenningen. Ändringen medför inga ändringar i finansieringsandelarna.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 14 a § 2 mom., 18 § 1–5 mom., 24 § 1 mom. och 24 a § 3 mom., sådana de lyder i lag 751/2024, som följer:

14 a §

Uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie

En i 12 § avsedd arbetsgivare vars lönesumma som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningsåret samt statens bokföringsenhet eller affärsverk vars motsvarande lönesumma är minst 2 509 500 euro är skyldiga att betala uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie. Full uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie tas ut om arbetsgivarens lönesumma är minst 40 152 000 euro. Om lönesumman är mindre, sjunker premien lineärt så att ingen premie tas ut om lönesumman är högst 2 509 500 euro.

18 §

Arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för 2026 är 0,89 procent av lönen. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie är graderad enligt den lönesumma som arbetsgivaren betalar så att premien år 2026 är 0,31 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 509 500 euro och 1,23 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2026 är löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,39 procent av lönen och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,31 procent av lönen.

För 2026 är arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk 0,31 procent av den sammanlagda lönesumma som betalas av affärsverket för affärsverksamhet för en lönesumma upp till 2 509 500 euro och 0,72 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2026 är arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet som avses i 1 § i universitetslagen (558/2009) 0,31 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 509 500 euro och 0,79 procent för den överskjutande delen av lönen.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie och arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie är lika stora innan den gemensamma delen av omställningsskyddspremien läggs till arbetsgivares genomsnittliga premie. Ändringar i löntagares och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremier fördelar sig jämnt mellan arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie, med undantag för den ändring av utgifterna för omställningsskydd som finansieras med omställningsskyddspremiens allmänna del. I arbetsgivarens genomsnittliga premie beaktas också självriskpremien. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie ska graderas så att premien för den del av lönesumman som inte överstiger 2 509 500 euro är en fjärdedel av premien för den del av lönesumman som överstiger 2 509 500 euro. Denna fjärdedel uttrycks i fulla hundradelar av en procentenhet.

24 §

Betalningsskyldighet

En i 12 § avsedd arbetsgivare vars lönesumma som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningsåret samt statens bokföringsenhet eller affärsverk vars motsvarande lönesumma är minst 2 509 500 euro är skyldiga att betala självriskpremie för utkomstskyddet för arbetslösa, om

1) den arbetslöshet som beror på att anställningsförhållandet har sagts upp eller arbetstagaren permitterats fortsätter så att personen i fråga blir berättigad till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

2) den rätt till arbetslöshetsdagpenning för en person som beror på att anställningsförhållandet sagts upp och som börjat efter uppnådd 62 års ålder fortsätter efter det att personen i fråga har fyllt 65 år eller han eller hon har börjat få ålderspension efter att ha fyllt 64 år och arbetslöshetsdagpenningen har fortsatt ända till övergången till ålderspension.

24 a §

Självriskpremiens belopp

Full självriskpremie är 90 procent av den förmånsutgift som avses i 1 och 2 mom. Full självriskpremie tas ut om företagets lönesumma enligt 24 § 1 mom. är minst 40 152 000 euro. Om lönesumman är mindre, sjunker självriskpremien lineärt så att ingen självriskpremie tas ut om lönesumman är högst 2 509 500 euro.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 22 september 2025

Statsminister

Petteri Orpo

Minister för social trygghet Sanni Grahn-Laasonen

Lag

ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 14 a § 2 mom., 18 § 1–5 mom., 24 § 1 mom. och 24 a § 3 mom., sådana de lyder i lag 751/2024, som följer:

Gällande lydelse

14 a §

Uppsägande arbetsgivares omställnings- skyddspremie

En i 12 § avsedd arbetsgivare vars lönesumma som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningsåret samt statens bokföringsenhet eller affärsverk vars motsvarande lönesumma är minst 2 455 500 euro är skyldiga att betala uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie. Full uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie tas ut om arbetsgivarens lönesumma är minst 39 288 000 euro. Om lönesumman är mindre, sjunker premien lineärt så att ingen premie tas ut om lönesumman är högst 2 455 500 euro.

18 §

Arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för 2025 är 0,59 procent av lönen. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie är graderad enligt den lönesumma som arbetsgivaren betalar så att premien år 2025 är 0,20 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 455 500 euro och 0,80 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2025 är löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,30 procent av lönen och

Föreslagen lydelse

14 a §

Uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie

En i 12 § avsedd arbetsgivare vars lönesumma som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningsåret samt statens bokföringsenhet eller affärsverk vars motsvarande lönesumma är minst 2 509 500 euro är skyldiga att betala uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie. Full uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie tas ut om arbetsgivarens lönesumma är minst 40 152 000 euro. Om löne-summan är mindre, sjunker premien lineärt så att ingen premie tas ut om lönesumman är högst 2 509 500 euro.

18 §

Arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för 2026 är 0,89 procent av lönen. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie är graderad enligt den lönesumma som arbetsgivaren betalar så att premien år 2026 är 0,31 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 509 500 euro och 1,23 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2026 är löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,39 procent av lönen och

Gällande lydelse

arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,20 procent av lönen.

För 2025 är arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk 0,20 procent av den sammanlagda lönesumma som betalas av affärsverket för affärsverksamhet för en lönesumma upp till 2 455 500 euro och 0,43 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2025 är arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet som avses i 1 § i universitetslagen (558/2009) 0,20 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 455 500 euro och 0,49 procent för den överskjutande delen av lönen.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie och arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie är lika stora innan den gemensamma delen av omställningsskyddspremien läggs till arbetsgivares genomsnittliga premie. Ändringar i löntagares och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremier fördelar sig jämnt mellan arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie, med undantag för den ändring av utgifterna för omställningsskydd som finansieras med omställningsskyddspremiens allmänna del. I arbetsgivarens genomsnittliga premie beaktas också självriskpremien. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie ska graderas så att premien för den del av lönesumman som inte överstiger 2 455 500 euro är en fjärdedel av premien för den del av lönesumman som överstiger 2 455 500 euro. Denna fjärdedel uttrycks i fulla hundra delar av en procentenhet.

24 §

Betalningsskyldighet

En i 12 § avsedd arbetsgivare vars lönesumma som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningsåret samt statens bokföringsenhet eller affärsverk vars motsvarande lönesumma är minst 2 455 000

Föreslagen lydelse

arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,31 procent av lönen.

För 2026 är arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk 0,31 procent av den sammanlagda lönesumma som betalas av affärsverket för affärsverksamhet för en löne-summa upp till 2 509 500 euro och 0,72 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2026 är arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet som avses i 1 § i universitetslagen (558/2009) 0,31 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 509 500 euro och 0,79 procent för den överskjutande delen av lönen.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie och arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie är lika stora innan den gemensamma delen av omställningsskyddspremien läggs till arbetsgivares genomsnittliga premie. Ändringar i löntagares och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremier fördelar sig jämnt mellan arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie, med undantag för den ändring av utgifterna för omställningsskydd som finansieras med omställningsskyddspremiens allmänna del. I arbetsgivarens genomsnittliga premie beaktas också självriskpremien. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie ska graderas så att premien för den del av lönesumman som inte överstiger 2 509 500 euro är en fjärdedel av premien för den del av lönesumman som överstiger 2 509 500 euro. Denna fjärdedel uttrycks i fulla hundra delar av en procentenhet.

24 §

Betalningsskyldighet

En i 12 § avsedd arbetsgivare vars lönesumma som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningsåret samt statens bokföringsenhet eller affärsverk vars motsvarande lönesumma är minst 2 509 500

Gällande lydelse

euro är skyldiga att betala självriskpremie för utkomstskyddet för arbetslösa, om

1) den arbetslöshet som beror på att anställningsförhållandet har sagts upp eller arbetstagaren permitterats fortsätter så att personen i fråga blir berättigad till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

2) den rätt till arbetslöshetsdagpenning för en person som beror på att anställningsförhållandet sagts upp och som börjat efter uppnådd 62 års ålder fortsätter efter det att personen i fråga har fyllt 65 år eller han eller hon har börjat få ålderspension efter att ha fyllt 64 år och arbetslöshetsdagpenningen har fortsatt ända till övergången till ålderspension.

24 a §

Självriskpremiens belopp

Full självriskpremie är 90 procent av den förmånsutgift som avses i 1 och 2 mom. Full självriskpremie tas ut om företagets lönesumma enligt 24 § 1 mom. är minst 39 288 000 euro. Om lönesumman är mindre, sjunker självriskpremien lineärt så att ingen självriskpremie tas ut om lönesumman är högst 2 455 500 euro.

Föreslagen lydelse

euro är skyldiga att betala självriskpremie för utkomstskyddet för arbetslösa, om

1) den arbetslöshet som beror på att anställningsförhållandet har sagts upp eller arbetstagaren permitterats fortsätter så att personen i fråga blir berättigad till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

2) den rätt till arbetslöshetsdagpenning för en person som beror på att anställningsförhållandet sagts upp och som börjat efter uppnådd 62 års ålder fortsätter efter det att personen i fråga har fyllt 65 år eller han eller hon har börjat få ålderspension efter att ha fyllt 64 år och arbetslöshetsdagpenningen har fortsatt ända till övergången till ålderspension.

24 a §

Självriskpremiens belopp

Full självriskpremie är 90 procent av den förmånsutgift som avses i 1 och 2 mom. Full självriskpremie tas ut om företagets lönesumma enligt 24 § 1 mom. är minst 40 152 000 euro. Om lönesumman är mindre, sjunker självriskpremien lineärt så att ingen självriskpremie tas ut om lönesumman är högst 2 509 500 euro.

Denna lag träder i kraft den 20 .